

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Voigler (Wallfischgasse 10.) Bud. Messe Publicistische Bureau Budapest Haasenstein és Voigler hirdetés köv. irodája. Welsz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szervitátor 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, Józsefstr 10. sz. 1. emelet

Nyitási díjak

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj.

Videkre istán vagy helyben házhoz hordva

Egész vte 16 frt.
Félévi 8 „
Negyedévi 4 „
Egy íra helyben 1 frt 50 kr

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik radennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politika és közgazdasági napilap

hatodik évfolyam harmadik évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész vte 16 frt
Félévi 8 frt
Negyedévi 4 „
Egy íra 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A ngrendelések legczélserűbben postai utalvánnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nycz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálok.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

A fegyverszünet.

Budapest, augusztus 8.

(A.) A csatatéren a fontos események immár eg gyorsan követik egymást. Csaknem százzer török katona áll a Timok mentén északra és nyugatra egyaránt előnyomni igyekszik. Délről új hadtest tört be a országba s még akarja kerülni a szerb sereg alexináci hadállásait. Ez annál könnyebben sikerülhet neki, mert utjában nem találkozik olyan sereggel, a mely előnyomulását sikeresen megakadályozhat: Ilyen körülmények közt a hadjárat sorit eldöntöttnek lehet tekinteni. Ha igaz a hír, hogy Zajcsár is elesett, ugy Szerbiának egy harmad része nyitva áll a török hadak előtt s a cserkesz portyázók nm csak az ország szívéig, hanem könnyen nagáig a fővárosig száguldnak s rombolva és pusztítva barangolhatják be ama nag területet, a mely a Timoktól föl északra egésze a Dunáig terjed.

A szerbek azonban mindeddig nem tekintik magokat legyőzve. A Morava völgyének erődített pontjaira Alexinácza, Belgráda és Csupriába vonulva vissza azt hiszik, hogy itten az eddiginél nagyobb sikerrel oltathatják az ellenállást s visszaverhetik a törököket. Most összpontosítják vert hadaik; a Morava völgyébe vonult vissza Knyazeváczból a megvert Horvátovics, od hátrál Zajcsárból Lesjanin s va-

lósztintleg Csolak Antics az Ibarsereg parancsnoka, ki Bosznia délkeleti pontjain működik, szintén oda fog huzódni. Így tehát mintegy 70,000 emberök lesz egy olyan helyen, a melyet a természet és az emberi ész egyaránt igen megerősített.

Ha ez a sereg rendes, a hadviselésben gyakorolt katonákból állana, ha minden egyes osztálya nem szenvedett volna már előbb vereséget, akkor kétség kívül ilyen haderővel jó vezetés alatt még igen jelentékeny sikert lehetne elérni. A szerb sereg 70,000 embere azonban gyakorlatlan parasztokból áll, kik akkor is csak futni tudtak, midőn csekély számú ellenség állt velök szemben. Ezenkívül a törökök igen jó hadi terv szerint működnek s a mint Knyazevácznál tették, ugy Alexinác-Deligrádnál még inkább fognak rá ügyelni, hogy csak akkor kezdjék meg a csatát, ha tulerővel állanak a csatatéren. Könnyen megtörténhetik az is, hogy a szerb sereg a Morava völgyében olyan helyzetbe jut, mint Bazaine hadserege a nagy francia háboruban.

El van tehát már döntve a háboru sorsa. Tudja ezt mindenki, csak a szerbek nem akarják belátni. Ők még mindig 70,000 emberökre hivatkoznak s a sok csapás nem jőzanította ki őket hiu ábrándjaikból. Pedig mindaddig, a mig magok nem kéri a hatalmak támogatását, Európa csak passiv nézője maradhat a véres játéknak. Ma még nem ütött a mediatio órája, ámbár Oroszország ujra sürgetni kezdí azt. De Bécsben ragaszkodnak a reichstadti megállapodások azon pontjához, a mely a döntő események bekövetkeztétől teszi függővé a közvetítést. Már pedig most magok a szerbek azt mondják, hogy az eldöntés még nem állott be s Belgrádban épen ugy tiltakoznak a fegyverszünet ellen, mint Konstantinápolyban. Ily körülmények közt a mediatioval nincs mit sietni; el kell azt halasztani legalább is addig, a mig Szerbia maga el nem ismeri, hogy ereje kimerült s ellenállási képessége megtörtött. Ha egyszer a szerbek ezt magok is bevallották, ugy nem lesz nehéz méltányos feltételek közt a békét létre hozni.

A háboru.

A legujabb harcztéri hírek fölötté kedvezők a törökökre nézve. Ezek szerint Szerbia déli, délkeleti és északkeleti része Nyegotinig a törökök kezében van.

Az utóbbi napok hadmozdulatai következtében a két fél hadállásai a következők: A szerbek Knyazeváczból kiveretvén, innen utjokat egyenes irányban nyugot felé, Banya és

Alexinácznak vették. Utóbbi helyen és Deligrádban volna összpontosítva a szerb főhaderő, hová a Knyazeváczból kiszorított Horvátovics ezredes is 15 ezer harcosával sorakozik. A haderők most mindkét részről Alexinácza gravitálnak, melyet a törökök most négy oldalról támadnak, az az négy irányból nyomulnak elene és fenyegetnek: Ejub pasa keletről, Knyazeváczból nyomul csapataival Banya és Alexinác ellen; délről egyenesen Nisből egy török hadosztály Alexinácznak tart; délnyugatról Ali Saib tábornok Ürkübből (Prokoplje) kiindulva a Jasztrebácza-hegységén át szerb területre lépett s Jukonja Ljubtenen át a Morava völgybe érkezett; végre nyugot felől, egy negyedik török haderő, mely Kruzevacót már bevette, szintén Alexinácza tart. A Kruzevaczból fenyegető török sereg ugyanaz lehet, melyről a napokban híresztelve lőn, hogy Jankova Klissuránál szétvert egy szerb csapatot és benyomult Szerbiába, — most már Kruzevacót is hatalmába kerítette, így közelg Alexinác felé s valószínűleg egyesülni fog Ali Saibbal. Alexinácznak tehát panaszja nem lehet, hogy nincs eléggé fenyegetve.

A mi pedig a keleti vonalat illeti, az egész Timok mentén levő szerb terület törökök kezében van fel Nyegotinig s legujabb megbízható forrás szerint a törökök bevették Zajcsárt, Osman pasa vezérlete alatt, kinek 40 zászlóalj van.

A mi a keleti ügyek diplomatai oldalát illeti, mint Konstantinápolyból távirják, a porta kijelentette volna, hogy sem Milánnal, sem pedig minisztereivel nem alkudozik a béke feltételei fölött s a török fővárosban nem csak a Risztics-kormány, de Milánnak is a bukását várják.

Másfelől jelentik Belgrádból, hogy a szerb kormány a hatalmakhoz folyamodott közbenjárásért.

A szerb csapatokból két kis töredék (insurgensek és szabadcsapatok) van csak két helyen török területen: északon Bregovánál a Timok mellett és délen a szent Miklós-szorosnál.

A török sereghez egyre érkeznek még erősítések: így aug. 5-én Nisbe egy új szofta-zászlóalj érkezett, Vel-Izvorba pedig három ezred egyiptomi katonaság — jeles vitézek, kik az abyssinai háborúból jöttek.

Csarnajeff ellen nagy az elégtelenség a szerbek között. Követelik elmozdítását.

Zajcsár esete után Nyegotin is a törökök kezébe került, honnan a szerbek vad futásnak eredtek.

Nikita fejedelem kilátásaira nézve bízik, hogy a porta nem idegenkednék holmi kedvezményeket adni Montenegrónak s tán innen van, hogy Nikita oly humanus módon eltemetté az elesett Selim pasát és oly piros tojás módra bánik a fogoly Ozmán pasával.

Mindent összefoglalva, most már biztosabban lehet várni a törökök végleges győzelmét.

A legujabb hadműveletek folytán a háboru a végkezdetének stádiumába lépett.

— Bosnyákországból. Serajevoból írják, aug. 1-ről a „Pol. Corr.”-nek: Alig tizenkét napja, hogy az itteni hivatalos lapban, a „Bosniá”-ban, egy hirdetés volt, a mely szerint a szultán a bosnyák népnek a felkelés által sújtott vidéken két, egyéb helyütt egy évi adómentességet biztosít. Ma azonban Nazif pasa váli nem csak minden adót bekövetel, hanem önkéntes adományozásra is fölhev, mert az állam hallatlan szűkségben van. A keresztény néppel megértették, hogy a mily gyorsan csak lehet, meghatározott összegeket kell kölcsön adniok. A kereskedők üzleti könyveiket mutatták föl, hogy bebizonyítsák, mily kedvezőtlen helyzetben vannak s hogy sokaknak közülok fizetésüket is be kell szüntetni. Ez indokolt tiltakozás nem használt s a betű szerinti értelemben utolsó krajczárt is be kelle szolgáltatni a válinak. Érthető, hogy itt a legszomorubb gazdasági helyzet van. Az üzlet pang, az ipar teng, szünétel. Sok száz család tényleg koplal. A „Bosniá” hivatalos lap azzal a biztatással igyekszik a mohamedanok bátorságát növelni, hogy a diadal mindenütt a próféta zászlaját kíséri. Saib pasa, ki a próféta ruhájából egy darabot hoz a harc térré, már Mitrovicba érkezett s ide váratik. Ez erekye megérkezése után félt, hogy a mohamedánok fanatizmusa még jobban fokozódik.

Szent-Pétervárról f. hó 3-áról a következőket írják a „P. C.”-nek: A „Newsy Prospect” népes boulevardjein most mindennap delután nyilvános gyűjtések eszközöltnak a főrangnak által a szerbek s montenegróiak számára. Ezen tünemény igen szokatlan itt s az adakozók valóban ostromolják a gyűjtőket. A miniszteri hivatalnokok fizetésük egy részéről önként lemondtak ezen ügyből. A számitások szerint Oroszországmár 15 millió rubelt ajándékozott, mintegy tetteleg meg akarván mutatni a londoni „The Economist”-nak, hogy nem oly rossz pénzügyi helyzete, hogy szükség esetében a nagy háborútól is visszaridna. Oroszország különben ezen levelező szerint megmarad békés helyzetében, nem, mintha kényszerítve volna rá, hanem, mert 20 évi békés politikáját nem akarja megzavarni kicsinyes okok miatt. A becsület s kötelesség határán belől a békepolitikának elegendő biztosíték a császár akarat s a három császárság megegyezése.

Kantakuzeno kinevezetése romániai csullaitt ugy tekintetik, mint a bukaresti kormány nagy udvariasága. A Kantakuzeno család Oroszországban is tevékeny résztvev s ezen tagja, ki a bukaresti vörösek előtt igen

gyűlöletes egyén, igen kedvelt személy Oroszországban.

Az itt levő fejedelmek tiszteletére hátfőn diszebed volt, melyen több mint 150 személy vett részt s ezek közt volt Ignatieff is, ki ugy a csár, mint a dán s görög fejedelmek részéről feltűnően ki volt tüntetve ugy az ebéd alatt, mint azután.

— A szerb harcztéréről f. hó 6-áról este a következőket távirják Belgrádból a „P. C.”-nek: A szerb hadsereg helyzete a délkeleti csatatéren igen komoly. Mirkovics Uzun Vratarnicziára vonult Zajcsár felé. Horvátovics Banjába vonult, három óra távolságra Alexinácztól. Knyazevac, egy 5000 lakossal bíró vagyonos város, többé már nem létezik. Az ötnapi csata alatt tökéletesen szétlett rombolva. Ha a törökök előnyöket kiakarnak szákmányolni, a banja-belgrádi ut vesélyeztetve lenne. Csarnajeffnek Vratarnicza mellett döntő csatát kellene vívni. Azonban minden jel arra mutat, hogy a törökök ezen lépést nem teszik meg. A szerbek legutólsó reménye Zajcsárban és Deligrádban van. De ha Zajcsár elesett (már megtörtént,) a törökök Deligrádot könnyen megkerülhetik.

Hogy a törökök Gramada hegyei közt is előnyomuljanak, arra itt nem számítottak. De a törökök a rendes alexinac-deligrádi utat nem is használták s sokkal rosszabb utakon támadták meg a szerb keleti hadsereget. Horvátovicsnak alig 8000 embere volt Derventnél s ezzel nem állhatott ellen Ahmed Ejub pasa 23,000 emberének (különösen, miután ő nem is Leonidas.)

A Timok felől jövő Job posták itt nagy lehangoltságot okoztak. Most már nem is ringatják magukat illúziókkal. Békéről nem beszélnek; habár kétségtelen, hogy tisztességes békétől nem idegenkednének. A kormánykörökben azonban tudják, hogy a török kormány meg akarja alázn Szerbiát. Ha Zajcsár is elesik, Risztics a nagyhatalmakhoz fordul közbenjárulás végett.

Zajcsárból hirdetik, hogy 400 örkénytes s 2200 bolgár szerencsésen megérkezett a Balkánba 4 ágyuval. Az orosz szolgálatban volt szerbek jönnek ide. Az orosz orvosok nejeiket is elhozák, hogy a kórházban ápolók gyanánt szolgáljanak. Azon hir, mint ha itt a Karagyorgyevics-dynastia érdekében falragaszok lettek volna, alaptalan. Ezen erfjedelem pártja igen csekély s e párt sem gondol most manifestatiókra, melyek bizonynyal rosul fogadtatnának.

Legujabb.

Kalafat, aug. 7. Zajcsárt a szerbek elhagyták. Ma reggel a törökök előcsapata a várost üresen találta. Osman ba-

hat hónapalatt szerencsés tulajdonosának 15,000 francot jövedelmezett. Gent egyedül 42, Belgium 60 sorsjegyet vett meg.

E növénynek ára egy évvel később már szállott s három év múlva a szép Queen-Victoriából egy tő 3 francért lehetett kapni. Mindennek daczára az anyatót az angolok 20 font sterlingért vették meg, innen aztán Belgiumba vitték 6000 francért. A Queen-Victoria a teljesen bevégzett nyerszkedési vállalat után, másfél év alatt, nem számítva az első eladás eredményét, 21,000 francot jövedelmezett. Ez nem csak történelmileg nevezetes, hanem az ily események fokozzák az ápolók igyekezetét, hogy minél több új és szép példányt állítsanak elő. E növény másképen is mindennemű kitüntetésben részesült, mindjárt a londoni kiállítás alkalmával a legnagyob jutalmat nyerte.

A kerek virág átmérője 12 cm. volt s a teljes virágnak levelei a legszebb szabályosságban kellemmel fektűtek egymáson. Sötétpiros virág leveleinek a közepe táján egy fehér vonal emelkedett ki s a színezés oly szabályos volt, hogy a legmagasabb jutalom részére egyhangulag szavaztatott meg. Egyébként az angol talaj, egészen alkalmas arra, hogy characterét állandóan megtartsa.

Jóllehet Martius állításainak nyomán e növény „paradiesomá”-ról megemlékeztünk, mindazonáltal constatálnunk kell azt is, hogy a camellia más világrészekben és országokban sem idegen, hanem ott is hazai jogokat élvez. A mint azonban China, ugy Éjszak-Amerika is e családnak csak egy kis jutalmát szolgáltatja.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A Camellia története.

— Strantzól. —

(Folytatás.)

Quochoet „a növények lélegzése” című művében e szabály kivételét a camelliára nézve bebizonyította; constatálta, hogy naponkint csak egyszer lélegzett s hogy e lélegzés azon négy óban történt, midőn a nap legjobban te. A nagy és tartós meleg elpusztítja a növényt, mert kényszerülve van több oxigént illehelni, mint a mennyit elveszithet, tehát kimerülésben elpusztul. Egy mélyen titokteljes hatás e mozgás uralkodik, egy lát-hatalmi fatumhoz hasonlólag, nemcsak az ember, hanem a növények élete felett is meny nyi hatalomossággal találkoznak az emberi s a virágéletben!

Atriumviratust Linnét, Wolfot és Goethet, Bonet, Braun és Schimper követték, kik az állatulást meghatározták. Bravaes és Martius Köly e növénynek növesi törvényét fejtették meg, ugy, hogy jelenleg az életművészet, a ki és fejlődés kézzelfoghatókká lettek.

180-ban egy sárga camelliának feltűnése, melyet Fortune hozott magával Chinából, nagy éleket keltett; a camellia barátjai siettek, hogy ez újdonságot nagy összegekért

megszerezzék. Az öröm azonban egy rövid álom volt!

A camellia virágzását hasztalan várták; a növény nem érezte magát jól, egészséges hajtás nem volt rajta, sáynlódott s nem ritkán egészen elpusztult; nem csoda, hogy a dícséret elmaradt s feledékenységbe merült. Egy évvel későbbben azonban virágzani kezdett s dr. Seeman, ki a camellia tulajdonságairól egy kitűnő munkát adott volt ki, mint teljes virágzó korcsot a camellia sasagua-hoz tartozónak állította s ezzel felfedezte azon valószínű okot, hogy a sárga camellia kezdetben miért nem virágzott, mert nemestése hibás uton történt. Most jobban virágzott s Fortune dícsérete, a teljes kifejtés alkalmával igazoltnak találtatott. Minden ilyszerű színváltoztatás a növény tenyészőkre nézve nagy feladat. A sárga virágnak seriesét „xanthenes”-nek, a kéknek seriesét pedig „cyaneus”-nak hívják. A kék camellia általában nem létezik. Karr Alphonz egy palaszürke szint kéknek nevezett el, de az isten meg kellett volna hogy hazudtolja a színnek scálájának törvényét, ha egy kék camellia jött volna létre.

Az ismert francia író Cornelissen Norberthez hasonló útát választott s Kamel jezuita virágjáról csinos mondákat szerkesztett, ilyenben szerepelhet a „kék camellia” is, a képzelt tehetség itten szabadon működhetik.

180-ban egy sárga camelliának feltűnése, melyet Fortune hozott magával Chinából, nagy éleket keltett; a camellia barátjai siettek, hogy ez újdonságot nagy összegekért

Karr Alphonse francia kellemmel írt egyik próbamunkájában ezeket írja:

„Jóllehet a virág szép, vajjon megérdemli-e mégis azon kegyet, a melynek örvend?

Azt hisszük, hogy ezt csak tenyésztésének nehézsége által érdemli meg. Mindazonáltal a camelliák, a nők báloillette-jének kiegészítő részét képezik s napjainkban egy néhány imádó, a mult század tulipán rajongóinak hóbert-jait ujította meg e növényben. Közlebből egy pert tárgyaltak a párisi kereskedelmi törvény-szék előtt, melynek tárgyat két camellia képezte, melyek 11,000 frankért lettek eladva. A virágért buzgólkodó egyén a nekie beküldött rajz után vette meg Uj-Orléánból a esemetéket. Midőn az alku megkötöttetett, a camelliák nagy költséggel Amerikából megérkeztek. A virágok teljes virágzásban voltak s a vevő vonakodott azokat elfogadni, állítván, hogy e virágok különböznek a nekie beküldött, festett példányoktól; mindazonáltal arra lett itélve, hogy a küldeményt fogadja el és fizesse ki. Résztvevő szívek, ne siessetek a sajnálkozásal!

A per mindenütt hangos visszhangra talált, a lapok részleteket közöltek belőle, az egész világ látni akarta a két csemetét, mely a Elyseémézőn volt kiállítva, a tudulás határnélküli volt, a belépti díj meg lett kétszerezve s a virágok eladtak, melyekből 4000 franc jött be. Ez s a belépti dijakból begyűlt összeg okozta, hogy a látszólagos károsult egészen kárpótolva lett.

Pár évvel később ily csemetéket 30 sous-ért árultak a virágpiaczon, mégis azt mondjuk, a rózsák hazájában a camelliának csak rövid ideig lehet szerepe.

A camellia mindezek daczára nyomtala-

sa hadi szállását ma délből áttette Zajcsárba. A távirat készült. — Knjazevácza- nál erős küzdelem volt, tetemes veszteségekkel. Knjazeváczt szerbek gyújtották fel, a törökök kímélik.

Nándorfehérvár, aug. 8. Számos magyar alattvaló, kik már huzamosabb ideje laknak itt, tegnap este egész csendben elhagyták Szerbiát s részint Újvidékre, részint Pancsovára költöztek. A knjazeváci útközben sok tiszt esettel. Alexinából jelentik, hogy a csapatok egészségi állapota néhány nap óta sok kívánnivalót fog. Részint ma éjjel ide érkezett.

Ragusa, aug. 8. Nikicza fejedelem Cetinjebe utazott, holnapra azonban a dubicani főhadiszállásra várják vissza. Határozottsággal állítják, hogy Nikicza hajlandó azonnal alkudozásokba bocsátkozni a törökökkel. Rodics helytartó megengedte, hogy török sebesültek osztrák területen át tovaszálltassanak. Nikiczának értékre adatott, hogy az Ausztria-Magyarországnak átadott török foglyokat szabadon fogja bocsátani.

Viddin, aug. 8. Osman basa további elönyomulásától nem hallani, ellenben jelentik, hogy Knjazeváczból a törökök nagy tömegekben Zajcsár felé nyomulnak. Osman csapatai Negotin irányában indultak.

Viddin, aug. 8. Abdul Kerim basa seraskier ma Nisből Knjazevácza utazott.

Viddin, aug. 8. (Hivatalos.) A szerbek tegnap kiűrték Zajcsárt, melyet csapataink kardcsapás nélkül elfoglaltak.

Viddin, aug. 8. Szerb foglyok nagy számmal hoztak ide, kik a közeli napokban fogtak el. Ezek itt hátrahagyatnak, a sereg pedig előre nyomul Szerbia felé, miután legkisebb veszélye sem forog fenn többé annak, hogy Viddin az ellenség által megszállható legyen. Zajcsárt már napok előtt földalták a szerbek s tegnap végkép elhagyták.

Nándorfehérvár, aug. 8. Milojkovic kijelenté, hogy Szerbia a végletekig fog harcolni s a béke-alkudozásokról tudni sem akar. Csak Milán lehet Szerbia fejedelme, a Karagyorgyevicsnek nincs pártja s még kevésbé lenne, ha a török által az országokra octroyáltatnának. A ministerium kész lekötözni, mi helyt meggyőződik, hogy elveszté bizalmát a fejedelmnek és a skupszinának, mely legközelebb össze fog ülni, vagy ha meggyőződik, hogy más kormány most lehetséges.

Bécs, aug. 8. A knjazeváci csata eredményének tudomása jutása után orosz részről itt ajánlatok tételnek a mediáció iránt. Andrásy fogná a többi európai hatalmakkal egyetértésben a fegyverszünet iránti tárgyalásokat vezetni s a béke lehetőleg gyorsan létesítenni fog.

Konstantinápoly, aug. 7. Omer Fezvi pasa Drinápoly kormányzója rendőri miniszter, Sabri pasa a ki előbb e tisztet viselte Smyrna kormányzója névezetett ki.

Viddin, aug. 7. Ozman pasa főhadiszállását már áttette Zajcsárba s ott azonnal a tábori távirót is felállította.

Konstantinápoly, aug. 7. Azon 800 bolgár felkelő közül, kik fegyverrel kezükben Filippopolnál elfoglaltak, a pillanatban négyszáz szabadon bocsátottak. A többiek ellen, miután a fegyveres hatalomnak ellenszolgálni megkísérték, a törvény értelmében fogtak eljárnak. A helyhatóságok a nép közt a békés szellemet, melyet az izgatók megzavartak, helyreállítani törekednek. A kormány köze-

gei a cserkeszek s mindazok ellen, kik itt ott még kihágásra vetemedni mernek a legnagyobb szigorral járnak el. Hogy ezek rablásait a Porta végkép megakadályozza, elrendelék, miszerint a hadseregbe besoroztassanak.

Konstantinápoly, aug. 7. A supováci oldalon a törökök a szerb csapatok által megtámadtattak. Hét órai harc után a szerbek megverettek és megfutottak. Krajkovcze, Bilag és Dolni-Petza török helységek ez alkalommal a lángok áldozatai lettek. A török csapatok egy redoute-otrohammal vettek be, és nagy zsákmányt ejtettek. Kis-Zvorniknál is visszaverettek a szerbek, miután sikertelenül kísérték meg a törökök megerősítéseit a hegyen megtámadni.

Belgrád, aug. 8. Noha a kormány a Zajcsárnál történetek mely titokban tartja, mindazáltal szöbeli és levélteli tudósításokból bizonyosnak állítható, hogy Lesjanin zajcsári posztóját feladta. Ő a Duna mentében Milánovác felé vonul felfelé. Csak Csernajeff hadserege állna meg mozdulatlanul. Itt azt állítják, hogy Csernajeff Abdul Kerim pasa hadseregével fog megmérkőzni, azonban katonai körökben e hír nagy kétkedésre talál, mert a militia erkölcsi szervezése, így merőn nem enged meg. A nagy tábori kar egészen újra szerveztetett, miután annak volt főnöke Becker egy osztály parancsnokságot kapott.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr“-nek jól esik, hogy látja, miszerint a magyar társadalmi és tudományos élet évről-évre dúsabb virágzásban fejlődik. E hónap végével versenyre kél a négy folyam és a hármas hegy határai között a kegyelet cultusa, az ipar derék harcossainak táborra, a tudományos kutatásnak és szellemi előhaladásnak lelkes serege. Mig Nyáregyházán a kegyelet Nyáry Pálnak sírjára rakja le koszorúját, addig Szegeden a „Gyapjas víztörő“ költőjének emlékeztetőre gyűlik össze a mai emberöltő. Mig a történettudósok az országnak történetiájához keresik az adatokat, addig a természetvizsgálók Mármarosmegye bércei közt találkoznak. Szegeden az ipar, kereskedés és földmívelés víztörője rendeznek kiállítást. Ugyancsak Szegeden seregeinek össze a dal muzsáinak hívei. Aradon találkoznak pedig az emberszeretettel érdemes bajnokai: a tűzoltók. S. Szt.-Györgyön tanácskozik a Székely-egylet. Örvendés mozgalom mindenütt. Ez az igazi harc, nem pedig az, melyet a fegyverek vívnak. S hogy a népek becsülnek érte, bizonyítéka az, hogy a nemzetközi statisztikai congressus, valamint a nemzetközi östörténelmi congressus az idén Budapesten ülésnek.

A „Pesti Napló“ szerint gr. Andrásy az angol kék könyvből ismert egyik sürgönyében junius végén azt írta, hogy ha a fölkelők levetnek, akkor hajlandóbbak lesznek ama reformok elfogadására, melyeket a berlini memorandum tartalmazott. Azonban azt hiszi, hogy az újabb harci események e javaslatokat egyáltalán túlhaladtakká teszik. Külügyi hivatalunk akkor teendő az európai békének s államrendnek a legnagyobb szolgálatot, ha sikerül neki kelet új rendezését Európa beleegyezése és ellenőrzése mellett foganatosítani. Minden oly rendezés, melyben egyelőre csak monarchiák és Oroszország ért egyet, a háboru magvát rejti magában s hogy az mikor csírázhat ki, az nem függ egyedül a mi elhatározásunktól. Mindez csak a közeli jövő feladata.

kintben még több, vagy annyi jót szült. Minden higgadtabb eszű ember át kezd látni a régi idők gazdaságának nyomorultságát, mely egyenesen a hűbéri rendszerre fektetve, Erdélyt szegénységéből nem hogy kiemelte volna, de még mélyebb süllyesztette volna el abba. Minden európai állam, mely jóvedelmű gazdaságot üz, csak a hűbéri rendszer megbukása után lett virágzóvá. Mi is aztán láttuk át, melyik a gazdasági iparágak közül, mely Erdélyt specificus természeti viszonyainál fogva mások felett előnyösnek és hasznosnak mutatkozik.

Az utóbbi két évtizednek köszönheti az erdélyi ember azt a tanulságot, hogy Erdélyben a boldogulásnak saját factorai léteznek, s ezek közt főleg kettő van, melyek okszerűen fejlesztve, a versenyt más tartományok hason productumai felett dicsőítően kiállják s ezek az állattenyésztés és a borászat.

Mellőzve egyebet, borászatunk jövődjét szellőztető egy pár tényt említek meg. A hány tárlaton megjelentünk borainkkal, azok mindenütt a világ első rangú borai közé soroztatnak.

Mult évben az anyaországi borok és innen felkültött borok közt némi egybehasonlító verseny történt a fővárosban és a versenyző legjelesebb 3 fajta bor közül, kettő erdélyi termék volt.

Két év előtt egy kormányi bizottság látogatta meg az erdélyi borvidékeket — élén egyik európai borászati tekintély. Nem kétkedtek kinyilatkoztatni, hogy az európai continensen nem láttak országot, melyet borairal Erdély eleibe lehetne tenni.

Egyelőre be kell teljesednie a véres istenítéletnek, melyet politikai kalandorok és pénzszomjas szédűlők idéztek fel Szerbia fölé.

A „Kelet Népe“ úgy találja, hogy a gazdaságosság nem a külön földmívelési ministeriumot óhajtja, hanem jogosan kívánja a mezőgazdaság érdekeinek az eddigénél erélyesebb előmozdítását a kormány részéről. Azon különben jeles férfi, kit bizonyos oldalról egy külön földmívelési tárca birtokosul kiszemeltek, szakismeretek tekintetében nem áll semmivel sem felette azoknak, kik eddig a földmívelési szakot a ministeriumban képviselték. De még ha felette állna is, csodákat ő sem mívelhetne. Az ő működése is sikertelen maradna mindaddig, míg a feltételek a mezőgazdaság emelésére hiányzanak. Am kérdészenek meg bármely elfoglaltan gazdát, mindenik azt fogja mondani, csináljatok jó pénzügyi, igazságügyi, forgalmi, kereskedelmi és közigazgatási politikát s a földmívelés magától fejlődni fog. E nélkül soha. Inkább egy földmívelési osztály, mely pénzzel rendelkezik, mint egy egész ministerium, mely improductive emésztvéen fel nagy összegeket, a földmívelés valódi céljaira alig fordíthat valamit.

Egy érdekes kirándulás a Torda-hasáékba.

Egy hideg, borongós nyári nap reggelén (aug. 8.) keltünk utra Tordáról, hogy kedvelt vendégünk, Jókai Mórnak megmutassuk az általa csak hírből ismert, de valósággal nem látott Torda-hasáékát. Hogy megbánta-e Jókai a kirándulás megtételét, a mely alatt csak nagy küzdelem és fáradság árán részeseülhettem abban az élvezetben, a melyet a colossalis hasadék nyújt, „két marékka“ a szemlélőnek, ennek megítélését — a kirándulás főbb részleteinek elbeszélése után — a t. olvasóra bízom.

Tordáról kiérkezve, mindjárt kezdeteket vettünk azon tájképek valóságos photographiái, a melyeknek készítésében az Aranyos mentén fekvő Aranyosszék vidéke igazán nagymester. Utunk alatt messze a lapályos völgyben, hol aranyárga dús buzakalászatokat ringat a szellő, az Aranyos kigyózdó folyamát fehér szalag gyanánt láttuk fel-teleszállani a hajnali szürkületben s a folyam füzes partjain fekvő csendes falvak képét, melyek némelyikében a felébredett munkásélet első mozzanatait a pástor kürtök „figyelmeztető“ hangjai jelezték egyedül.

A távolabbi vidékek tiszta időben kivehető festői koronáját, a nyáron is hóval takart havasok ormait köd borította, a mely rossz napot látszott jósolni.

Az idei nagy vízáradások által megroggalt utunk igen sokszor kényszerítette társaságunkat s közte érdemes irónkat is a reggeli még fel nem száradott harmatos fűben való gyaloglásra, a melynek kellemetlenségét ellen sulyozta egy jelenet, a melyet a magunkkal vitt kopók egy alig néhány hetűs nyul fióká felvérese, üldözése és elfogása által producáltak előttünk. Miután festői karavánunk egy mivelte lelkeletű nőt is számlált tagjai sorában, képzelhetők, hogy mekkora munkába és fáradságba kerülhetett a férfias lovagiasságunk és rábeszélő eloquentiának megakadályozni őt abban, hogy a szekérben maradjon s a felébresztett bizodalmat a férfiak ügyességében előtte igazolni. Hogy e bizodalom felébresztésében Jókainak oroszán rész jutott, gondolható, miután ő volt

Pedig meg kell jegyezni, a mi a bort valódi borrá teszi, a rationalis pincekezelés, ez nálunk még pium desiderium, boraink: a legjobbak csak more patrio voltak kezelve, s így is felkeltették az ahhoz értők figyelmét.

A rationalis s jóvedelmű borászat érdekében, mióta szőlőt termesztettek Erdélyben — talán Traján óta — nem történt összesen annyi haladás, mint a közeli lefolyt 18 év alatt.

Rendkívül és örvendetesen meglepő a borászat terén naponta nagyobb mérvűket foglaló szorgalom a népesség intelligens rétegeinél. Gyökeres átalakítások történnék mindenfelé, irtják a régi zagyalékokat s részint a honiakból válogatott 3—4 jóféle fajtát s részint a legremekbebb s drágább bort adó külföldieket ültetik, szaporítják országukra.

Mások gyűjteményeket állítanak össze, részint a szőlőszeti botanica megalapítása, részint egybehasonlító kísérletek tétele végett.

Szóval: gazdasági defecalt meggyőződéssek, a valódi aranybánya felfedezésén való öröm, tudományos szempontok, s még divatszertűség is kölcsönösen összeműködnek Erdély borászata fejlesztése által, szerencsésebb idők gyermekeinek, a forrásból folyamammá növekedő gazdag tárát állítani elé a jólláttnak.

Az erdélyi gazdasági-egylet, borászati szakosztálya által, most akar egy új telepet beállítani, mely a kitűzött terv szerint képviselné 1. a mi jó borfajt, 2. asztali vagy csemege fajta európai földrészeinkön meg pedig országok s tartományok saját termékei szerint berendezve.

A terv nagy, kivált ha még végcélját tekintetbe vesszük, de nem lehetetlen.

az, a ki a meredek és nagy vágások által nyaktörő helyeken is családban igyekezett elringatni őt a feldőlés veszélyével szemben; holott a veszély folytonosan a szekerek körül oládkodott . . .

Végre nagy nehezen megérkeztünk majdnem egy órai lejtős uton való menetel után a hasadékok előtt elterülő völgybe, a hol az u. n. Hasdát patakában megmosva kezeinket, hosszú támaszbotokkal felszerelten elindultunk megteenni a hasadékok közötti utat egész a Balika váráig, a melynek romjai és a romokban még most is látható lőrés az azon népmonda valódisága ellen szólnak, a mely e helyet tündérekkel népesíti meg még jelen korunkban is a kik mindegyikében husvét első reggelén kijönnek a barlangból és megmossák tagjaikat a hegy között rohanó patak vizében. Mint tudjuk a tatárjárás idejében men- és vídhelyül szolgált a barlang azon üldözötteknek, kik a közel levő falvaikból kiűzve, a sziklavárban és a Balika várral szemben fekvő barlangban kerestek magoknak biztos oltalmat . . . Patak folyván a hasadék között, a mely lármázva, csörömpölve rohan medrében, igen természetesen, hogy előre menetelünk haonlított a csiga sebességéhez. Egyik vízből kiálló szikladarabokról a másikra ugrani, vagy csuszni, ott pedig, a hol az ugrándozásnak gátot vet a patak kiszélesedett medre, deszka szál darabokból alkotott hidon keresztül vonulni, mint Alimpics az az Jókai kicsiny csapatja, ilyen volt a mi utunk itten. Hogy Váradi K. mellett hányszor tett önkénytelenül mérési kísérleteket a patakból lakosok cipője és fekete nadrágban, azt csakis ő tudná, mint e tárgyban illetékes, megmondani.

. . . A colossalis sziklatornyok, oszlopok, hegycsoportozatok a hasadék minden legkisebb kanyarulatánál újabb meg újabb festői képet nyújtanak, több alkalommal kellett egy-egy kiálló sziklaormon megtelepednünk, hogy Jókai valamely érdekes részletet albumába magának „leszkicceljen.“

A Balika várához lett megérkezésünk alkalmával eddig tett utunkfáradalmait már hosszabb pihentük ki, a mi alatt Jókai e vár költői látéképét is színen lefestette.

Az idő is ez alatt kitisztult, s a nap első fénysugarával felkereste társaságunkat. E kicsiny fénysugár új életet öntve a csüggedt tagokba, elhatározottatott, hogy ne azon az uton tegyük meg visszavonulásunk, a melyen jöttünk, hanem egy kis hegy mászással is bár kerüljünk fel a jobb oldalra a Torda-hasadék tetejére az u. n. monostériára; egyfelől azért, hogy a mélysegből kiemelkedve, a távol vidék festői panorámájában is gyönyörködhesünk, de azért is, hogy a monostérián egykor létezett templom (beszerika) rommaradványait meg-szemléljük.

A terv tervnek szép volt; de a kivitelét bizony sok boszankodás és még nagyobb fáradság árán lehetett csak is megvalósítani. A terv szerint a hegytetőre emelkedés legfeljebb egy félóra időre számított; de itt is betölt a közpéldabeszéd: „Ember tervez, isten végez.“ mert az igen fáradsó megmászás (legálább is százszori megnyugvás és megállás után) majdnem 4 hosszú órát vett igénybe. Hány-szor nem sohajtott fel az igazán vadregényes börtörtöken andalgó költőnk Jókai: „de bizony uraim, jobb lett volna nekünk ezt az utat meg nem tenni!“ s hány-szor nem paródizta ki e megjegyzését azon megjegyzésével: „menjünk uraim még egy kissé; mert nem sokára menyorszába érkezünk.“ E megmászás bi-

Ezen szőlőtelep érdekében kell már magam magamról szóhoz jutnom — erre vonatkozik kérészem, a melyet ismét historia, s némi kitéréssel adhatok elé.

Az egyet, hazánk borászati állapotáról magának kimerítő tudomást szerzendő, egy borászati bizottmánya által, melynek magam is tagja voltam, több éven át rendre megvizsgáltatta a jelesebb borvidékeket.

Ezen vizsgáldó körutak alatt két ízben jártunk meg az alvinczi hegyeket, s mindannyiszor lekötötte figyelmünket két szőlőfaj, melyet egy ottani birtokos szőlőseben csak kevés példányban találtunk, és a mely két szőlőfajt sehol Alvinczen, és pedig az illető birtokos szőlőjén kívül nem láttunk Erdélyben.

A birtokos saját előadása szerint a forradalmi idők alatt, vagy rögtön utána, nem kérdztük mi okból, 2 évig mulatott Oláhországban, s állítólag visszajővén, onnan hozta magával.

Az egyik faj nála mézédéses név alatt — hihető reafogott — nevezetes tünemény. Hosszúdad sugár vállaiban gerezde, szemei ritkások, s tojás idomúak, közép nagyságúak. Noha mindkét ízben a szőlőre nem kedvező évben észleltük ezen fajt, egyes szemeket kivéve egész gerezdek gyönyörűen meg voltak aszva s mint aszszúba már a szőlőszekor fejlődését is lehetett csaknem szemmel látni. Erre a fajra volna nekünk nagy szükségünk Erdélyben, hol csak 15—20 évben asszút a szőlő egy-szer. Aszszúbor készítése, tartása, kezelése fontos dolog a borászatban.

(Vége köv.)

zonyára emlékeztet az Jókai előtt mind örök-ké; s hogy e „Parnasus“ megmászása több fáradságba kerülhetett mint a másik, amelyet megmászá, most a ívelt Európa előtt elismert tekintélyképpel tűnik fel s nem mint egy megtörődött, egykimerült hegyet mászó; arról bizonyára mag Jókai fog, ha e kirándulásról meg fog va hogy emlékezni, őszinte vallomást tenni.

Né de jelenleg s betölt, hogy a mi ké-sik, el nem mulik; mert végre valahára felér-keztünk a hegytetőre a hol zöldségből készített nagy kaliba várunk, a hova megletepedve újra meggyőződött Jókai arról a híres mondásról: bizony a tordai pogácsának és kofa peccenyének nincsen párja széles a világon.

A jó kedv újra visszajött galamb szárnyán, a melyet bizonyos utunkban legálább azon napra némi elvesztettnek hittünk vidám étkezés követett, a melynek lefolyását egészen megfűszerték azok a szebbnél szebb pohár köszöntés, a melyeket az a kopacz szikla, az a kopz hely, a hol a fa csak törpe bokorra nöbéli magát, fenn a nagy magasságban, távol a társadalmi élet munkájától, egyedül a szépséges és természet szent hajlékban hallgatott meg Magyarországi leg-szebb tollu regényírója Jókai Mór, a midőn e haza különböző természetegit egymástól elválasztó féltékenységtől s stb. s annyi más; rossz daemon én beszélt, s a test-erítés, a szeretet esnéjét fejtegetve példát vett a Tordahasáékra a mely kettő van ugyan válva, de azért alapjában mégis egy; a mőű a nékért hangoztatta azokat a szent igazságokat kifejező igéket, a melyeknek mindegy szava joly jól esett a szívnek . . .

Igazán a monostérián való megtelepedésünk egy valóságos néjennephez volt hasonló, mert a közel levő oláh falvakból (Szin, Magyar-, Közép- és Felső-teterd stb.) és igen sok férfi és oláh fatucza (lány) és asszony jött ki teljes ünnepi ornatusból csak azért, hogy ha szellemileg nem is jserhetik meg, legalább külső formájában megierheresse: — ki az, s hogy néz ki Jókai; sőt egy községi oláh bíró magának még azt a borságot is vette, hogy poharat köszöntson egyért természetesen nyelvén a költőért s család jóllétéért és boldogságáért; a mely parasz tanulatlan embernek beszéde bizonyára éppí szívből jöhetett, mint azok a fényes szónoklat, a melyekben a hazafiai érdemet méltánylászavakban a szeretet és tisztelétérzelmek nyerk hallhatatlan regényírónk iránt kes kifejezé.

Jól estek ez oláh irónk szavai Jókainak nagyon; mert az a éjlenés, a melyet a megjelent oláhok Jókai elhangoztattak, annak az eszmének látsit „kicsiben“ testet adni, a melyeket Jókai oláhokköszöntésben kifejezett; s jól esett a h az iránt, hogy e haza minden rangús rendű nemzetiségei előbb, vagy utóbb meg fognak győződni arról hogy ha e hazában együtt akarunk élni és meghalni: egyetértésre, összműködésre és egy-sülésre van szükségünk, egyesülésre: szívben, lélekben, cselebban, akaratban, érdekekben és munkásságban . .

Fél 2 órakor volt ége az ebédnek; mielőtt azonban eltávoztunk volna innen, elhatároztott, hogy annak emlékeztetőre, hogy Jókai itt a monostéria tetőn járt, egy egyszerű követ lugaak emelvi, a lúttal: „Itt járt Jókai Mór, magyarregényíró 1876. aug. 8.“ A monostérián való lejtövele Jókainak valóságos dial-menethez hasonlított. Azt a lovat, a melyt a kifáradott költő ültetett, hogy ne jője gyalog, a románság lekísérte egészen az jba, hol a szekerek készen várták már az inúlásra. Megható volt a tudatlan románságnál ezen önkénytelenül nyilvánuló rokonszenve észeretete Jókai iránt. Nem egynek könnyő látt rágyogni szemében a midőn ez a híres, ez a nagyember a visszaindulások az oláhok minnikével kezét szorítva, elbúcsúzott tőlök.

Délután fél 5 órakor érkezünk vissza kifáradva Tordára, hol Jai meg sem nyugodva, (csak hogy ígértét megtartsa!) már öt órakor Váradi Károlyllyal isszautazott Kolozsvárra.

Áldja meg az ég minden lépteit, minden törekvéseit ennek a nagy ónak, ennek a nagy embernek!

Nagy Albert.

A bukaresti bizottság nyomozása.

„Haost a magyaroly helybenll, mely a becsülettel, lelkiismeretével és a hazaérdekel nem ellenkezik — bármily erősen pisztolják is azt j gunnyal, tájtékkal, turhal — arról önkényt csak gyan le ne lépjen.“

Rég kellett volna meenyomozást napvilágra hoznom. De előbb dñi akartam: mi

Nem hivatalos.

(323)

Értesítés.

(1-3)

A néhai gróf Mikó Eszter eszterházi törvényszéki ítéletek alapján igényt tartókat felhívom, hogy a második kiegészítő, törvényszéki elfogadott, tervben megállapított tőkék utáni járulékaikat, az eredeti okmányok törvényszéki végzés bemutatása mellett felvehetik.

Kolozsavart, 1876. aug. 8-án.

SIMON ELEK, tömeggondnok.

Előleges hirdetés.

A gróf Mikes Miklós-féle sz. lászlói

tűzifa árulása

jövő szeptember-hó 1-én megkezdetik.

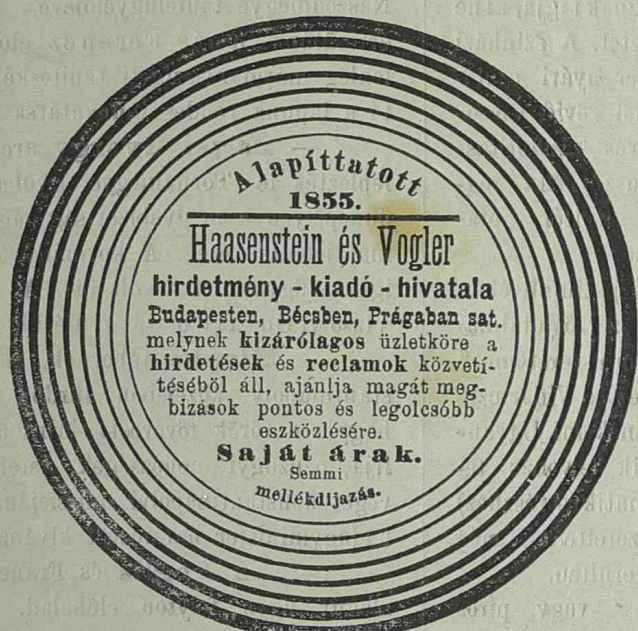
Egy fűrészzel vágott, négy köbméter tartalmazó méter ölnék (szélessége két méter, magassága két méter, hasáb hosszúsága egy méter) ára házhoz szállítva 11 ft 60 kr., magyarutazai raktárunkban 11 forint.

Utaltványok készpénzért válthatók **Hutlesz Károly** fűszerkereskedésében. (317) (2-3)

A minta-ölnék megtekinthetők a nmlsgu báró Bornemisza János ur bel-monostorutcazi házábanál.

Intézkedés tétel, hogy a kolozsvári raktárban mindig 200 méter-öl készlet tartatik: hogy oly nagymérvű kelet mellett is, a milyen a múlt évben néha lehetetlenné tette a n. érd. fogyasztó közönséget gyorsan ki-elégíteni, — ez évben a gyors és pontos kiszolgáltatást biztosították.

SOOS FERENCZ, erdőmester.

Alapítvány

1855.

Haasenstien és Vogler

hirdetmény - kiadó - hivatala

Budapest, Bécsben, Prágában st.

melynek kizárólagos ügyelése a

hirdetmények és reklámok közveti-

téséből áll, a mely magán meg-

bizások pontos és legelőbb

eszközölésére

Saját árak.

Semi

mellékletjével.

(303)

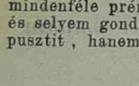
!Poloska-pusztító!

Elismert legjobb hatású

rovar-porom

és a szabadalmazott mérgező

"ANTIPUTRIN"

mindenfélő prém, bőr (nyers és kikészített), szőcskelemek, toll, gyapjú, posztó-kelme, bundák, butorok, szőr és egyéb gondozásra; s nem csak poloskát, csótányt, nyírbogarat, bolhát, legyet, hangyát és molyt pusztít, hanem azok petéit is teljesen fűszerkezeli.

Akar igazán háborítatlanul aludni?

hinta be tehát ágát, szobát, konyháját az én rovar-porommal

Akar ön igazán pénzt megtakarítani?

Elegáns pléhdobozban védőbélgelem-mel ellátva 30 kr., 80 kr. és 1 ft 50 kr. és védőbélgelem alatt még sok fűszerkereskedésben is kapható.

Ismét-elárutóknak árengedés ma-

Ifj. Deutsch Jakob

Bécs, II., Schöllerhof.

Budapest: Graf Jakob urnál, Hódorutca 17.

Mindenfélő prém, bőr- és feldolgozott bőr, szőcskelemek, gyapjú és termények eladási és vevési bizománya és ügykeisége.

(6-12)

LEGKEDVELEBB ÚJ ÉS JELES CSÁRDÁSOK, MAGYAR DALOK S NÉPDALOK GYŰJTEMÉNYE.

II. KÖZLEMÉNY.

STEIN JÁNOS

KÖNYV-, MŰ- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDESEBEN KOLOZSVÁRT
KAPHATÓK:

TISZA ALADÁR

Nem ütök a jogaszt agyon... Hullámzó Klárinétos az én nótám fújj... (Tulipános a kalapom).
Balaton közepén... Csók, csók, csók, jaj Ki volt itt... Nincsen a faluban olyan legény mint Pista.

Csárdás. Ára 60 kr.

Csárdás. Ára 60 kr.

Három huszár a csárdában, Vörös bort iszik bujjában
Ragyogó csillagom, galambom!
Csicsáéknál ég a világ, Ott virasztják az éjszakát.
Szegény legény nem voltam.

Csárdás. Ára 60 kr.

KENDE PÁL.

Vékony haja van a piros almának...
Kerek az én kalapom...
Csókra csókot adok én...
Nem akar a fakó lovam legelni...

Csárdás. Ára 60 kr.

SÁRKÖZY FERENCZ.

Hullámzó Balaton...
Nincs falunkban olyan legény mint Pista...
Vékony haja van a piros almának...

Csárdás. Ára 60 kr.

KOLOZSVÁRY GY.

A háromszéki leányok...
Hogyha én levelet írhatnék... Maros vize Száraz ágon bús gerlicze turbékol... Fo-
folyik csendesen... Elemér dala... Csak egy gadásom tiltja szeretni... Huzzad csak
szép leány van e világon. huzzad...
Csárdás. Ára 60 kr.

Csárdás. Ára 60 kr.

NÉPSZINHÁZI DALOK.

32 kedves magyar népdal.

1. Ablakodig sétáltam... 2. Az a kis lány jaj be csifra... (Here tyú, tyú, tyú). 3. Zavaros a Tisza vize... 4. Hej Miskolczió ki kő mennyi... 5. Kanász vagyok hej-haj... 6. Bort ide hat hat itózevel... 7. Olyan nagyon mért szerettek... 9. Sindőlők a vesprémitemplom... 9. Szilvas falu gyászban van... 10. Hej! Budapest, Budapest... 11. Kákátóvint költ a rucza... 12. Repülj fesséni ablakára... 13. Czegléd körül van egy malom... 14. Az én szemem, ez az egyik... 15. Szécseni halastó... 16. Hegedűs, furulyászó, cimbalom... 17. Tegnapelőtt csütörtökön... 18. Ki volt itt, ki volt itt?... 19. Ez a kis lány megy a kutra (Hajnaltól, hajnal előtt)... 20. Hegedűs, lakodlom... 21. Édes anyám, meghalok... 22. Faragó Ferkó becsületes nevem... 23. Ennek a kis lánynak... 24. Rongyos csarda két oldala... 25. Tuló sorban esik az eső... 26. Elmentem én a templomba... 27. Zsidó, zsidó, rongyos zsidó... 28. Régi módi a lányoknál... 29. Hallod-e te kis hamis... 30. Lám megmondtam szombat este... 32. Elátkozom ezt a cudar vi lágot... 32. Te vagy, te vagy, barna kis lány...

Énekhangra zongorakísérettel. Gyűjté Tisza Aladár, Ára 3 ft.

EREDETI DALOK.

Szabó Imre.

Zongorakísérettel ellátva

Erkel Gyula.

1. Áldjon meg a mindenható...
2. Tulipános a szüröm gallérija...
3. Ez a világ még soha sem látott...
5. A cigány bújja.

Ára 1 ft

SOLDOSNÉ

kedvelt dala.

Hat eredeti s székes népdal, melyeket Soldosné asszony a „Lány körben” és más népszínművekben a népszínházban leggyakrabban szokott énekelni.
1. Körül van már Szatmár kerítve... 2. Kerek az én kalapom... 3. Vörös bort ittam az este... Csicsáéknál ég a világ... 4. Szeretlek angyalom... 5. Fiafalvi balastóba... (Székely nótá). 6. Azért jó a disznótör...

Énekhangra zongorakísérettel alkalmazta

Erkel Gyula.

Ára 80 kr.

ELEMÉR DALAI.

20 dal,

melyek közül többet Tamásy József az újabb népszínművekben általános tetszés közt énekel.

1. Huzzad cigány, szivétjáró hangon... 2. Nincs a földön oly édes érzélem... 3. Be szomorú ez az élet énnekem... 4. Daru megjő meg a golya... 5. Hűvös erdő... 6. Három forint a zsebemben... 7. Ez a kis lány azt hiszi... 8. Szőlők, avagy ne is szóljak... 9. Csak egy szép lány van e világon... 10. Lombos ágra... 11. A te piczi piros ajkaid... 12. Ha én kedvesemről gondolkodom... 13. Kertek alatt van egy árok... 14. Hej de nagyon elfogott a bánat... 15. Összejártam Ungot, berket... 16. Rózsabokor a domboldalon... 17. Kikirics bókora a kertbe... 18. Halál madár... 19. Hej a legény mind oly csalfa... 20. Hogy maradtam hű a leány...

Énekhangra zongorakísérettel szerző:

Szentirmay Elemér (Németh János).

Ára 2 ft.

KEDVELT NÉPDALOK.

III. füzet.

1. Vékony haja van a piros almának... 2. Csók, csók, csók... 3. Azért hogy én szegény vagyok... 4. Kerek az én kalapom... 5. Egyet kettőt ha perdülök... 6. Vigan fiúk... 7. Sárgán virágzik a repce... 8. Hullámzó Balaton közepén... 9. Nincs oly legény a faluban mint Pista... 10. Kisérj ki rózsám siromig... 11. Zápor esik a határon... 12. Kék virágot virágozt... 13. Klárinétos az én nótám fújj... 14. Amott egy nagy cserfa zöldül... 15. Három huszár a csárdában... 16. Csifra szüröm szegre van akasztva... 17. Csárdás élet.

Énekhangra zongorakísérettel szerző:

TISZA ALADÁR.

Ára 1 ft 50 kr.

Az itt elősorolt gyűjteményekben adalok akként vannak zongorára alkalmazva, hogy azokat ének nélkül is lehet játszani, miután a dallamhangok a zongora részben is be foglaltatnak.

Zeneművek megrendelésénél legcélszerűbb a postadíj elkerülése tekintetéből, az összeget postán utaltatni: mely esetben bármely hangjegy bérmentve küldetik meg.

Ajánlom egyidejűleg gazdagon felszerelt **zenemű-raktáromat**; különösen a hírneves „Edition Peters” emű oleső és kedvelt kiadásokat, melyek folyvást raktáron vannak.

Zenemű-jegyzékek kívánatra ingyenes bérmentve küldetnek meg.

A tűzoltás Kolozsavart.

Tűzoltók és a tűzoltás iránt érdeklődő közönség számára.

C. D. Magirus és L. Jung után

a kolozsvári viszonyokhoz alkalmazva.

Irta **Bartha János,**

sz. kir. Kolozsvár város és a kolozsvári önkéntes tűzoltók orvosa.

Ára 50 kr. Postán küldve 2 kr.

Az új cselédtörvény.

(Éltetbe lépett 1876. május 1-én)

TÖRVÉNYCZIKK

A CSELÉD ÉS GAZDA KÖZÖTTI

viszony szabályozásáról,

a gazdasági munkásokról és a napzámosokról.

Ára fűzve 20 kr. postán küldve 22 kr.

CSATATÉRKÉPEK

a keleti háború színteréről

25 krtól 1 frtig,

hozza való zászlócskák (törökök, szerbek, moenegróiak s felkelők) tucetje 10 kr. darabja 1kr.

Távirai gép- és kapcsóástan.

A posta- és távirai intézetnél alkalmazottak használatára.

50 kömetszetű ábrával.

Irta **SZÉKELY ISTVÁN** magy. kir. táviratiszt. Áa fűzve 1 ft 60 kr.

birtok rendezésről

az ERDÉLYI részeklen.

AJÁNLVÁ

az erdélyrészi-képviselők és kereskedelem-, ipar- és föld-mivelés-ügyi miniszter figyelmébe

az Erdélyi Gazdasági-Egylet egy agy által.

Ára 60 kr.

Csapó Sándor Kolozsavart.

(227)

(22-*)

Van szerencsém a t. cz.

Építész, Asztalos, Lakatos, Kárpitos és Bádógos mester urakat figyelmeztetni,

miután a vasalás és többféle abba a szakmába vágó cikkekkel,

ugy az asztalos szerszámokkal fel akarok hagyni,

ezen cikkekkel

gyári áron alól számítom.

Méltóztassanak tisztelt urak megtekintés végett a nagy

Bazáromat meglátogatni.

Csapó Sándor Kolozsavart.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászattal az ev. ref. tanoda bethivel Kolozsavart.

(310)

(3-4)

Die

Akademie für Handel und Industrie in Graz

beginnt mit 18. September 1. J. ihr vierzehntes Schuljahr.

Die Anstalt, welche aus zwei Fachschulen, der kaufmännischen und land-

wirtschaftlichen besteht, sorgt für gediegene theoretische und praktische

Anleitung der Studierenden und verfügt zu letzterem Zweck über ein Musterkomptoir, ein

theinisches Laboratorium und eine mechanische Lehrwerkstätte.

Die Absolventen der Akademie haben das Recht zum ein-

jährigen Freiwilligendienst, wenn sie vor ihrem Eintritte das Unterymnasium

oder d. Unversitätsstudium mit Erfolg zurückgelegt haben. Für solche Schüler, welchen diese

Vorbedingung fehlt, besteht ein besonderer Vorbereitungscours für das Frei-

willigen-Examen.

Zur alle Auffragen betr. Aufnahme, Unterbringung etc. ertheilt Auskunft

und ausführliche Prospekte die Direction der Akademie für Handel und

Industrie in Graz

Dr. ALWENS, Director.

Építész, Asztalos, Lakatos.

Kárpitos, Bádógos cikkek.